

Kā mūsdienās ir mainījusies saziņa? Elektroniskā saziņa. Darbības vārds “mēgt”

Izlasi žurnālistes viedokli par saziņu!

[..] situācija rosināja pārdomāt mūsdienu saziņu jeb komunikāciju. Mūsdienās rakstiska saziņa ar e- pasta, vatsapa vai feisbuka palīdzību kļuvusi par ikdienu. Mums pat ir vieglāk uzrakstīt nekā piezvanīt. Tas nekā, ka rakstīšanai vajag daudz vairāk laika. Vai šāda saziņas forma nozīmē, ka esam atkāpušies milzīgu soli atpakaļ? Jā un nē. Pirms telefonu izgudrošanas rakstiska saziņa bija ikdiena. Cilvēki ar roku rakstīja vēstules. Nekā citādi cilvēki apmainīties ar informāciju nevarēja. Taču informāciju cilvēki viens otram šādi nodeva daudz lēnāk. Tas nozīmē, ka informācijas apmaiņa jeb informācijas aprīte starp cilvēkiem bija daudz lēnāka. Līdz ar to arī dzīves ritms bija daudz lēnāks. Un vēstulei bija liela vērtība. Vēstule pavadīja ceļā pat vairākas nedēļas. Rakstītājs rūpīgāk pārdomāja, ko rakstīt. Tie nebija steigā uzsisti vārdi. Vēstulē bija labi pārdomāti jeb izsvērti vārdi. Telefonu parādīšanās deva jaunas iespējas saziņai.

Šodien pieaugušie cilvēki ikdienā ļoti maz raksta ar roku. Tas vairs nav vajadzīgs. Jaunās tehnoloģijas ir samazinājušas rokraksta nozīmi. Turklāt šobrīd daudz vairāk mēs vērtējam prasmi rakstīt ātri ar datoru. Šodien ir svarīgi ātri aizsūtīt e-pastu. Šodien ir svarīgi ātri saņemt atbildi. Šodien darba e-pastos ienāk vēstule pēc vēstules. Mēs saņemam arī nevēlamas vēstules jeb mēstules. Mums ir vajadzīgs laiks e-pastkastītes satura izšķirošanai. Mums ir vajadzīgs laiks vēstuļu izlasīšanai. Dažreiz mēs vēstules neizlasām un iemetam papīrgrozā jeb gružkastē. Es domāju, ka mēs tā nekad nedarītu ar īstām vēstulēm. Privātas e-pasta vēstules jau šodien vairs tikpat kā neviens neraksta. Saziņai mēs izmantojam citus kanālus. Šie kanāli ir vatsaps, feisbuds. Interesanti, ka telefona vatsapa aplikācijā mēs varam sūtīt arī balss ziņas. Bet šo iespēju izmanto ļoti maz cilvēku. Es domāju, ka varbūt tas ir psiholoģisku iemeslu jeb barjeru dēļ. Es esmu ievērojusi, ka balss vēstis labprātāk sūta bērni. Bērni mazāk kautrējas.

Vārdnīca

informācijas aprīte –
informācijas apmaiņa
izsvērti vārdi – pārdomāti
vārdi
gaidas – emocionāls
stāvoklis, kas rodas
gaidot, ilgojoties
mēstule – nevēlama
vēstule jeb
surogātpasts
gana – diezgan,
pietiekami
skarbi – stingri, nežēlīgi
izvērtīsies – sanāks

Vienai daļai cilvēku ir kļuvis grūtāk piezvanīt nekā uzrakstīt. Bieži vien mums tiešām ir ērtāk uzrakstīt. Turklāt bieži vien uzrakstīt varam ar simboliem. Mums nemaz nevajag burtus. Arī es izvēlos saviem tuviniekiem paziņot īsziņā, ka man iet labi. Es izvēlos nezvanīt. Tā es parasti daru tad, kad man ir daudz ikdienas darbu. Es arī atbildes vietā nosūtu smaidošu sejiņu. Tas skan mazliet skarbi. Bet šāda saziņa ir īsāka un ātrāka nekā saruna. Sarunā nepietiks ar teikumu “Man iet labi”. Saruna noteikti būs garāka. Garām sarunām mums bieži vien nav laika.

Vienai daļai cilvēku rakstiskā komunikācija ar viedierīču starpniecību kļuvusi par ikdienu arī modes dēļ. Un es nesaku, ka man šī mode nepatīk. Taču šī mode rada situāciju, kad vienas ģimenes locekli labprātāk aizsūta cits citam ziņu uz otru istabu. Viņi negrib piecelties no ērtā krēsla. Viņi negrib atvērt durvis un iet otram ģimenes loceklim kaut ko pateikt. Saprātīgi cilvēki nekad tā nerīkotos. Šādi piemēri mums izklausās jocīgi. Bet tomēr mūsu sabiedrībā ir šādi gadījumi. Vai tas nozīmē, ka kļūstam atsvešinātāki? Vai atgriežamies pie pirmsākumiem – saziņas ar zīmējumu un zīmju starpniecību? Nevajag uztvert šo situāciju pārāk nopietni. Sabiedrības locekļu savstarpējās saziņas ieradumi un to maiņa ir interesants temats pētījumiem. To mēs gan nevaram noliegt.

(Pēc Ilzes Kļepikovas raksta “Par saziņu”)

1. Kā tu domā, kas rosināja raksta autori izteikt viedokli par mūsdienu saziņas veidiem?

2. Rakstā ir uzdoti 3 jautājumi. Atrodi un izraksti šos jautājumus!

Uz 1. jautājumu tekstā ir dota atbilde. Kāda ir šī atbilde? Kā tu saproti šo atbildi?

Pārrunā šo atbildi ar klasesbiedru! Kuros gadījumos cilvēki mēdz atbildēt:

“Jā un nē”?

3. Kopā ar klasesbiedru izdomājiet, ko nozīmē *atsvešināts*

(tekstā: *atsvešinātāki*)!

Kā jūs atbildētu uz jautājumu: “Vai tas nozīmē, ka kļūstam *atsvešinātāki*?”

4. Atrodi darbības vārda *mēgt* formas kādā uzzīņu līdzeklī (www.tezaurs.lv, www.letonika.lv, drukāta vārdnīca u. c.)!

mēgt – norāda uz darbību,
kuru parasti dara bieži
Es mēdzu mācīties patstāvīgi.

Raksti teikumus nepieciešamās “mēgt” formas!

- a) Dažkārt jaunieši īsziņās _____ izmantot tikai emocijzīmes un saīsinājumus.
- b) Ja senāk cilvēki vēstules _____ rakstīt ar roku, tad tagad ieradumi ir mainījušies.
- c) Pirms divdesmit gadiem cilvēki _____ vairāk sarunāties aci pret aci.
- d) Dažkārt pat cilvēki, kas atrodas vienā telpā, _____ sazināties, sūtot īsziņas. Vai jūs arī _____ tā darīt?
- e) Mani draugi teica, ka _____ izmantot viedtālrunus, lai sazinātos ar cilvēkiem, kas atrodas vienā un tajā pašā ēkā.

5. Uzraksti par saviem saziņas ieradumiem 5 saliktus teikumus ar darbības vārdu *mēgt*!

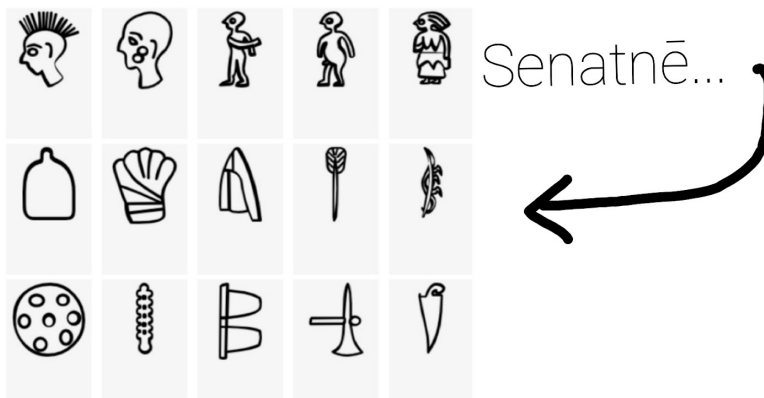

---

6. Izpēti attēlu!

Pārrunā ar klasesbiedru,

- ko autors ir gribējis pateikt šajā attēlā;
- kā attēls ir saistīts ar lasīto tekstu!

7. Kopā ar klasesbiedru izpēti tabulu!

Aizpildiet tabulu!

Kāpēc literārajā valodā tev nevajadzētu lietot 1. stabiņā norādītos vārdu savienojumus?

Sarunvaloda	Literārā valoda
rakstīt uz datora	rakstīt ar datoru
telefona aplikācija	telefona ...
sazināties ar e-pastu	
sūtīt SMS	
pazvanīt pa telefonu	
izdzēst spamu	